

Påske mellem fakta og fiktion

Der har gennem den sidste tid været heftig diskussion om, hvordan man skulle forstå påskens budskab om Jesu opstandelse. Opstod Jesus virkelig, sådan fysisk, eller skal evangeliet forstås poetisk som billedtale. Jeg tror de fleste teologer er rørende enige om, at det ikke giver mening at tale om Jesu fysiske opstandelse. Til gengæld giver det rigtig god mening at tale om Jesu opstandelse som en begivenhed, der gør noget ved mennesker, altså at tale om, hvad påskens budskab betyder for dig og mig. Det er et spørgsmål, som kirkens folk har diskuteret lige siden de første rygter gik om, at Jesus skulle være opstået fra de døde.

Således kan man af kirkens trosbekendelse læse om betydningen af Jesu opstandelse, at Jesus var Guds søn, at han var undfanget ved Helligånden, at han var født af en jomfru og ikke mindst, at han efter sin opstandelse havde vist sig, og siden var steget til himmels for øjnene af disciplene. Det er i øvrigt også sådan, vi kender fortællingen om Jesu liv og død fra kirkeåret. Vi understreger Jesu guddommelige natur ved at fejre Maria Bebudelse, Kristi Himmelfart og Pinse.

Men går vi tilbage til de tidligste breve og det ældste af de fire evangelier, Markusevangeliet, giver det et anderledes nuanceret billede af Jesus. I Markusevangeliet er det bemærkelsesværdigt, at evangeliet i de ældste håndskrifter slutter med påskens beretning om kvinderne ved den tomme grav. Der er i disse tidlige tekster ingen møder med disciplene, ingen himmelfart og intet pinseunder. Læseren må altså selv tænke sig til, hvad påskens budskab om den tomme grav betyder. Betyder det, at Jesus er død, eller betyder det, at han er levende? Det ældste evangelium efterlader os et sted mellem tro og tvivl, idet det slutter med englens ord til kvinderne, som lyder: "Vær ikke forfædede! i søger efter Jesus fra Nazaret, den korsfæstede. Han er opstået, han er ikke her. Se, dér er stedet, hvor de lagde ham! Men gå hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går i forvejen for jer til Galilæa. Dér skal i se ham, som han har sagt jer det (Mark 16,6-8a)."

Jeg tror, at der er mange teologer og præster, der ligesom jeg synes, at denne oprindelige slutning er genial. Den er en øjenåbner, som giver os blik for, at vi også i biblen har at gøre med redigerede nyheder. Hvad betyder det, at vi skal se Jesus i Galilæa? Betyder det, at vi skal læse evangeliet forfra? Det var jo i Galilæa, det hele begyndte, da Jesus udførte sine mirakler og undere. Det var i Galilæa, han helbredte de blinde, fik de lamme til at gå, gik på vandet og bispiste flere tusinde mennesker. Disciplene forstod det tydeligvis ikke, men måske gør vi, når vi læser beretningen igen, læser den med opstandelsestroen in mente?

Hvad vil jeg sige med dette? Egentlig er min pointe blot, at jagten på Jesu fysiske opstandelse aldrig har været hensigten med evangelieteksterne. Påskens opstandelsesbudskab er snarere en hermeneutisk begivenhed, en fortolkningsbegivenhed, som gør noget ved de mennesker, der hører og tror påskens budskab. Det var sådan Markusevangeliet blev opfattet af de første kristne, og det er sådan evangeliet og opstandelsen bliver opfattet af de fleste præster i dag. Evangeliet gav de første kristne en samlet fremstilling af Jesu jordiske liv og Markus forstod dermed at koble de mange fortællinger om Jesus sammen med fortællingen om den tomme grav. Derved fik de første kristne en religiøs grundfortælling, som for alvor kunne overbyde både de romerske guder og den jødiske kult.

Først sidenhen begyndte man de mere juridiske diskussioner om forholdet mellem Jesu menneskelighed og Jesu guddom. Det er disse diskussioner, der mundede ud i den senere trosbekendelse med formuleringen om at Jesu blev født af en jomfru, om nedfarten til dødsriget og at han siden steg til himmels hvorfra han skal komme for at dømme levende og døde.

Det giver ikke mening at diskutere den slags begivenheder inden for et rationelt sprog, ligesom det ikke giver mening at udsende spørgeskemaundersøgelser til præster med spørgsmål om, hvorvidt man tror på Jesu *fysiske* opstandelse. Jeg er helt overbevist om, at alle præster i Den Danske Folkekirke tror på Jesu opstandelse som en begivenhed, der vender op og ned på menneskers liv, en begivenhed der giver mennesker tro og håb og giver fornyet mod på livet.

Vi erfarer jo, at mennesker opsøger kirkerne, i håbet om at møde en fortælling som fylder os med håb og liv på trods af de nederlag, som livet bringer. Det budskab bliver i al sin enkelthed klokkeklart i Markusevangeliet. Her står påskens opstandelsestro i centrum, som en historie om en tom grav og så selvfølgelig en engel, der taler til os og siger: "Han er opstået, han er ikke her... men gå hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går i forvejen for jer til Galilæa. Der skal I se ham, som han har sagt jer det."

God påske.

Mads Davidsen

Sognepræst i Munkebo pastorat

Adresse: Skibhusparken 76, 5000 Odense C.

Tlf. 40109693